

بیس‌بال

هیجان انگیز و آسان

مهردی زارعی

اصول بیس‌بال در کلاس زبان

یکی از روزهای سال ۱۳۶۸ بود. شاگردان کلاس زبان یکی از آموزشگاه‌های تهران مثل همیشه در کلاس حاضر شده بودند و به انگلیسی با استاد صحبت می‌کردند. آقای سرووش، معلم کلاس، درباره ورزش‌های مورد علاقه شاگردان پرسید. آن‌گاه که نوبت خودش شد، از بیس‌بال نام بردا. کسی بیس‌بال را نمی‌شناخت. این بود که آقای سرووش با شاگردان قرار گذاشت، یک روز همگی در خارج از کلاس جمع شوند و معلم زبان اصول

● چوب را روی زمین بیندازید و فرار کنید.

● آنقدر بدوید که به محل امنی برسید و کسی نتواند به شما توپ بزندا!

آن‌چه ذکر کردیم، اصول اولیه ورزش «بیس‌بال» است؛ ورزشی جذاب و مثل سایر ورزش‌ها ساده که بی‌دلیل آن را بیچیده می‌دانیم!

ضریبه و فرار

فرض کنید چوبی در دست دارید که ناگهان متوجه می‌شوید چند نفر تصمیم گرفته‌اند شما را با توپ بزنند! یک نفر با قدرت توپی را به سمت شما پرتاپ می‌کند. در این شرایط چه کارهایی می‌توانید انجام دهید؟

● چوب خود را در مسیر توپ قرار دهید تا ضربه را دفع کند.

پی‌نوشت: ۱. Inning . ۲. Batter . ۳. Base

پیچر: بازیکنی که در مرکز مربع می‌ایستد و توب را به سمت «کچر» پرتاب می‌کند.
کچر: بازیکنی که پشت سر بتر (صاحب چوب) می‌ایستد تا اگر او توب را نزد، آن را مهار کند.
استرایک: توب پرتاب شده توسط «پیچر» به سمت مهاجم حتماً باید بین زانو و سینه بازیکن مهاجم انداخته شود، در صورتی که مهاجم نتواند توب را بزند، استرایک شده است.

بال: حالتی که توب در بیرون از محدوده استرایک (خارج از محدوده زانو تا سینه) به بتر (ضربه زننده) برسد.

ران: وقتی مهاجم بدون آن که اوت شود، مسافت بیس‌ها را طی کند، به بیس خانه برسد و بدین ترتیب تیم خود را صاحب یک امتیاز سازد.

زمین بیس بال

ابعاد زمین داخلی $27/43 \times 27/43$ متر است. زمین خارجی نیاز بیس خانه (محل ضربه زدن بتر به توب) تا انتهای زمین 120 متر می‌شود.

بیس بال در ایران

مسابقات کشوری این رشته از سال 1374 آغاز و شانزدهمین دوره این مسابقات در سال جاری برگزار شد. در ابتدای شکل گیری این ورزش در ایران، تنها تیمهای شرکت‌کننده در مسابقات، تهران، کرمان و گیلان بودند. اما امروزه بسیاری از استان‌ها در مسابقات کشوری شرکت می‌کنند. از سال 1380 آموزش‌های لازم به دختران کشورمان نیز داده شد و سرانجام اولین دوره مسابقات «سافت بال» (رشته هم‌خانواده بیس بال) دختران در سال 1383 با حضور 14 تیم برگزار شد. تاکنون شش دوره مسابقات سافت بال برگزار شده است.

عوض شدن جای تیمها

تا وقتی که سه بازیکن تیم مهاجم اوت نشوند، بازی ادامه می‌یابد. پس از آن که این بازیکنان اوت شدند، جای دو تیم مهاجم و مدافع عوض می‌شود و باز هم نوبت مدافعان است که سه بازیکن مهاجم را اوت کنند.

زمان بازی

بیس بال زمان ثابتی ندارد و تا زمانی ادامه می‌یابد که 9 اینینگ برگزار شود. (تیمها 9 بار مدافع و 9 بار مهاجم باشند). در صورت تساوی دو تیم، مسابقه به اینینگ دهم کشیده می‌شود. البته اگر تفاوت سطح دو تیم و اختلاف امتیاز بسیار زیاد باشد، داور می‌تواند دستور خاتمه بازی را بدهد.

اولیه این ورزش ناشناخته را به آن‌ها یاد دهد. بیس بال این چنین در ایران متولد شد. اندکی بعد و با افزایش علاقمندان این رشته، «کمیته بیس بال ایران» شکل گرفت و سرانجام در سال 1372 ، فدراسیون بیس بال رسماً آغاز به کار کرد.

بازی‌های شبیه به بیس بال

با وجود آن که بیس بال در آمریکا متولد شد، اما در نقاط گوناگون دنیا ورزش‌های فراوانی با چوب و توب وجود دارند. در استان‌های سمنان، بوشهر و یزد مسابقه‌ای به نام «چوگو» وجود دارد که بسیار شبیه به بیس بال است. به همین دلیل اولین بازیکنانی که در ایران به صورت جدی به بیس بال پرداختند، همگی بازیکنان چوگو بودند.

اصول اولیه

در بیس بال مکان دو تیم مدافع و مهاجم کاملاً از یکدیگر جداست. تلاش بازیکنان تیم مدافع این است که سه بازیکن مهاجم را «اوت کنند» (بیرون بفرستند). واحد بازی بیس بال «اینینگ»^۱ نام دارد. هر اینینگ با پرتاب توب از سوی تیم مدافع به سمت بازیکن مهاجم تا زمانی که بازی جریان دارد و او اوت نشده یا آن که تیم مدافع توب را به بیس نرسانده است، او می‌تواند بودد؛ از بیس 1 به 2 ، از آن جا به بیس 3 و سرانجام به محل ابتدایی خود. در صورتی که این فواصل با موقوفیت طی شوند، یک امتیاز نسبیت تیم مهاجم خواهد شد.

واژه مورد نیاز

توب بیس بال با وزن 142 تا 156 گرم، تا زمانی قابل استفاده است که در اثر ضربه شکل «بیضی» به خود نگیرد. «بیت» (چوب) بیس بال $10/6$ متر طول دارد و دستکش مخصوص آن که «کچر» (گیرنده) نام دارد دارای الیاف فراوانی است که مهار پی‌درپی سبب باز شدن این الیاف خواهد شد.

کلمات تخصصی

مثل «آفساید» در فوتبال که هنوز معادل ندارد و برخی از اصطلاحات این ورزش هم بدون معادل فارسی است؛ مثل:

- ۱. توپی که او زده است، قبل از برخورد به زمین و روی هوا توسط مدافعين گرفته شود.
- ۲. قبل از رسیدن او به بیس، بازیکنان مدافع توپ را به بیس برسانند.
- ۳. دستکشی که توپ بازی در آن است، بین هر کدام از بیس بال‌ها با بدن دونده برخورد کند.
- ۴. بتر سه بار متولی از زدن ضربه با چوب خود ناکام بماند.

